

1585 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet tot uitbreiding van de mogelijkheid tot het houden van voorlopige getuigenverhoren in burgerlijke zaken.

De toelichtende memorie, die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Soestdijk, 15 Maart 1950.

JULIANA.

1585 2

ONTWERP VAN WET

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is gebleken de mogelijkheid tot het houden van voorlopige getuigenverhoren in burgerlijke zaken uit te breiden en tevens de regeling inzake die verhoren te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

De elfde afdeling van de zesde titel van het derde boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt vervangen door de volgende bepalingen:

„ELFDE AFDELING

Van voorlopig getuigenverhoor

Artikel 876

In de gevallen, waarin bij de wet het bewijs door getuigen is toegelaten, kan, voordat een geding aanhangig is, op verzoek van de belanghebbende onverwijld een voorlopig getuigenverhoor worden bevolen. Dit kan tijdens een aanhangig geding eveneens geschieden, wanneer voordat getuigenverhoor kan plaats hebben, gevaar bestaat dat dit bewijsmiddel verloren zou gaan.

Artikel 877

Het verzoek wordt gedaan aan de rechtbank van het arrondissement, waarin de personen, die men als getuigen wil doen horen, of het grootste aantal van hen woonachtig zijn.

Het verzoekschrift houdt in:

1°. De feiten welke men wil bewijzen;

2°. De namen en woonplaatsen der personen, die men als getuigen wil doen horen.

Indien tijdens een reeds aanhangig geding gevaar bestaat, dat de mogelijkheid van getuigenverhoor verloren gaat, kan het verzoek ook worden gedaan aan de rechter, bij wie het geding aanhangig is. Het tijdens een reeds aanhangig geding ingediende verzoekschrift houdt, behalve het in het vorige lid bepaalde, een opgave in van de redenen, welke een voorlopig getuigenverhoor noodzakelijk maken.

Artikel 878

Indien de rechter het verzoek toestaat, bepaalt hij de dag en het uur, waarop het getuigenverhoor zal plaats hebben. Een rechterlijk college benoemt een zijner leden tot rechter- of raadsheer-commissaris, voor wie het verhoor zal moeten worden gehouden.

Artikel 879

De bepalingen omtrent het getuigenverhoor, in dit Wetboek voorkomende, zijn op het voorlopig getuigenverhoor van overeenkomstige toepassing.

Artikel 880

Tenminste één week voor de dag van het verhoor zendt de verzoeker een afschrift van het verzoekschrift en de beschikking van de rechter bij aangetekende brief aan de wederpartij. Alvorens tot het houden van het getuigenverhoor over te gaan, vergewist de rechter of de rechter- of raadsheer-commissaris zich ervan, dat aan dit verzoekschrift is voldaan.

De termijn van één week kan door de rechter bij zijn beschikking worden verkort of verlengd.

Verschijnt de wederpartij bij het verhoor, dan bepaalt de rechter, die het verhoor gehouden heeft, na afloop daarvan op haar verzoek de plaats waar en het tijdstip waarop het getuigenverhoor voor tegenbewijs zal kunnen plaats hebben.

Van het getuigenverhoor wordt steeds proces-verbaal opgemaakt.

Artikel 881

Indien alle partijen bij het verhoor aanwezig zijn geweest, hebben de getuigenverklaringen, in een voorlopig verhoor afgelegd, dezelfde bewijskracht als die, welke op de gewone wijze in een aanhangig geding zijn afgelegd.

Zijn niet alle partijen bij het voorlopig getuigenverhoor aanwezig geweest, dan kent de rechter aan de daarin afgelegde verklaringen zodanige bewijskracht toe als hij zal vermenen te behoren.

Het tegenbewijs wordt van rechtswege toegelaten."

Artikel II

De verklaringen, afgelegd in voorlopige getuigenverhoren, gehouden ingevolge een voor de dag van inwerkingtreden van deze wet ingediend verzoekschrift, hebben de bewijskracht, daaraan door de thans geldende artikelen 880 en 881 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering toegekend.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,

1585 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemene beschouwingen

Het karakter onzer civiele procedure met haar uitvoerige schriftelijke voorbereiding brengt het voordeel mede, dat rechter en partijen nauwkeurig de feitelijke grondslag van het geschil kunnen afbakenen. Zij heeft hierdoor echter het nadeel, dat het onderzoek naar deze feitelijke grondslag veelal eerst in een laat stadium van het proces plaats vindt. Eerst na een interlocutoir vonnis hebben de getuigenverhoren plaats.

Het is dus niet uitgesloten, dat de eiser, wellicht afgegaan op onbetrouwbare inlichtingen, onjuiste feiten aan zijn eis ten grondslag legt. Het behoort evenmin tot de onmogelijkheden, dat partijen in de conclusies een debat over de feiten voeren, dat eerst na de enquêtes irrelevant blijkt, omdat de feiten anders waren dan beide partijen of een van haar zich voorstelden.

Teneinde op een onjuiste grondslag gebaseerde procedures en onnodige debatten — en daarmee vertraging van het geding — te vermijden, is het wenselijk partijen in staat te stellen voor de aanvang